



SASKY koulutuskuntayhtymä

**Tarkastuslautakunnan arviointikertomus
2019**

12.5.2020

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019

1

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaisesti valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä ja konsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Hallitus raportoi tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.

Yhtymäkokous on valinnut tarkastuslautakunnan jäsenet toimikaudeksi 2017-2021. Tarkastuslautakuntaan ovat tilikaudella 2019 kuuluneet seuraavat jäsenet:

Hannu Haapasalo, puheenjohtaja	(Erja Silvennoinen)
Henry Träff, varapuheenjohtaja	(Tapio Ristamäki)
Pekka Hakala	(Jyrki Kankaanpää)
Marita Nieminen	(Eeva Mäkinen)
Sirkka Madekivi	(Mika Kyrönviita)
Sari Henriksson	(Satu Kujanpää)

Lautakunnan esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja. Lautakunnan sihteerinä on toiminut kuntayhtymän vastuunalainen tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunnan tilivuoden 2019 arviointityö on toteutettu ennalta laaditun työohjelman mukaisesti. Vuoden 2019 arviointikohteina ovat olleet Aiko Academy Oy, Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos, Ammatti-instituutti lisäksi Hämeenkyrön yksikkö, SASKY:n opiskelijahuolto sekä talousarvio.

Lautakunnan kokouksissa ovat kuultavina olleet mm. yhtymähallituksen puheenjohtaja, kuntayhtymäjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja sekä yksiköiden vastuuhenkilöitä. Lisäksi tarkastuslautakunta on kuullut toimipisteiden opettajia, henkilökuntaa ja opiskelijoita.

Kuntayhtymän tilintarkastajana on toiminut KPMG Julkistarkastus Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Juha Huuskonen.

2

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

SASKY koulutuskuntayhtymä on jaettu kolmeen tulosalueeseen: Ammatillinen koulutus, Yleissivistävä koulutus ja Yhteiset palvelut. Talousarviossa 2019 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on asetettu tulosalueittain.

Keskeisiä toiminnallisia tavoitteita olivat kuntayhtymätasoiset sekä tulosaluekohtaiset määrä-, laatu- ja taloudellisuustavoitteet.

Yhtymähallitus on raportoinut kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

Ammatillinen koulutus

Vuonna 2019 perusrahoituksen pohjana seurataan opiskelijavuosien kertymää. Vuodelle 2019 tavoiteltiin talousarviossa 3850 opiskelijavuotta. Toteuma jäi alle tämän ollen 3677, mikä on kuitenkin hyvin lähellä Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaista tavoitteellista opiskelijamäärää 3680. Suoritettujen tutkintojen määrä ylitti talousarviossa määritellyn tavoitteen.

Opettajien kelpoisuusaste säilyi hyvällä tasolla ollen 91 %. Henkilöstön kehittämismittarin osalta toteuma oli kaksi kertaa tavoitetta suurempi. Tunnusluku kuvaa koulutusmenojen suhdetta henkilöstömenoihin. Työtyytyväisyys koheni edellisvuoden 3,5:sta 3,8:aan, kun tavoite oli 3 (asteikolla 1-5).

Opintojen läpäisyaste parani edellisvuodesta ollen 76 %. Kokonaisuutena ammatillinen koulutus saavutti tai ylitti tilikaudelle asetetut tuloksellisuustavoitteet.

Tarkastuslautakunnan arvio

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuu muutospainetta sekä rahoitusmallin että ympäröivän yhteiskunnan muutoksen seurauksena. On tärkeää, että organisaatioon pystytään juurruttamaan muutosmyönteinen ilmapiiri. Hyviä kokemuksia tästä on jo monilla koulutuksenaloilla. SASKY:ssa on toteutettu useita digitalisaatioon ja robotiikkaan liittyviä kehityshankkeita, joista esimerkkeinä robottisolun hankinta ja eSports tutkinnon osan ottaminen koulutustarjontaan.

Merkittävän muutoksen koulutuksen järjestämiseen on tuonut jatkuva haku, jonka suosio on kasvanut. Tämän seurauksena opetusryhmien kokoonpano elää vuoden aikana opiskelijoiden aloittaessa opinnot eri tahdissa. Tarkastuslautakunta painottaa opetuksen järjestämistä siten, että eri aikaan opintonsa aloittavien opiskelijoiden integrointi osaksi opetusta turvataan ja varmistetaan yksilöllisen opintopolun toteutuminen.

Yleissivistävä koulutus

Tulosalueeseen kuuluvat Pirkanmaan aikuislukio, Petäjä-opisto ja Ylä-Satakunnan musiikkiopisto sekä Ruoveden lukio. Ruoveden lukion opiskelijamäärä kasvoi 87 opiskelijaan. Pirkanmaan aikuislukion toiminta on jatkunut pienimuotoisena varsinaisten opiskelijoiden lukumäärä ollessa 13. Ruoveden lukion opiskelijamäärä oli 92 tavoitteen ollessa 95. Lukiokoulutuksen kustannukset/opiskelija toteutuivat budjetoitua korkeampina. Lukiokoulutuksessa on tapahtumassa merkittävä muutos vuoden 2020 alussa, jolloin Ikaalisten lukio tullaan siirtämään osaksi SASKY:n toimintaa.

Ylä-Satakunnan musiikkiopisto ei saavuttanut opiskelijamäärätavoitetta mutta valtionosuustunnit toteutuivat budjetoidusti. Petäjä-opisto saavutti opiskelijamäärätavoitteen mutta valtionosuustunnit toteutuvat budjetoitua pienempinä. Yleissivistävän koulutuksen osalta päätoimisten opettajien kelpoisuusaste oli 100 % lukuun ottamatta Ylä-Satakunnan musiikkiopistoa, jossa kelpoisuusaste oli 90 %. Mittattu työtyytyväisyys koheni hieman edellisvuodesta koko tulosalueella.

Tarkastuslautakunnan arvio

SASKY:n lukiokoulutuksen laajentuminen ja uuden kampuksen valmistuminen Ikaaliin kasvattavat merkittävästi lukiokoulutuksen volyymia vuoden 2020 alusta. Samalla lukiokoulutuksen valtionosuusrahoituksen pieneneminen tuo haasteita rahoitukseen. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen erillään pito edellyttää huomion kiinnittämistä lukiokoulutuksen kustannustehokkaaseen järjestämiseen. Ikaalisten lukiokoulutuksen haltuunotto edellyttää myös SASKY:n tietojärjestelmien tehokasta hyödyntämistä ja yhteisten toimintaperiaatteiden jalkauttamista.

Yhteiset palvelut

Tulosalueeseen kuuluvat kuntayhtymän päätöksenteko, hallinto ja hanketoiminta. Yhteisille palveluille oli vuodelle 2019 asetettu kaksi toiminnallista tavoitetta. Henkilöstön kehittämismittarin tavoitteeksi oli asetettu 0,7 ja toteuma oli 1,7. Henkilöstön mitattu työtyytyväisyys toteutui tavoitteen mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan arvio

Yhteisten palvelujen toiminnassa on tilikaudella 2019 korostunut asianhallinnan kokonaisuuden kehittäminen ja opiskelijahallintajärjestelmään liittyvä raportoinnin kehittäminen. Tilikaudella on tehty työtä myös tietoturvan ja digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämisessä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kuntayhtymän johtamiseen liittyvässä tiedottamisessa henkilöstölle on vielä kehitettävää siltä osin, että relevantti tieto tavoittaa oikea-aikaisesti ne henkilöt, joita tieto koskee.

Tarkastuslautakunta painottaa oikea-aikaisen, oikein kohdennetun ja luotettavan tiedon merkitystä kuntayhtymän johtamisessa. Myös toiminnan tuloksellisuuden seuranta tulee olla osa päivittäistä johtamista. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämistä. Etänä tapahtuvan opiskelun mahdollistaminen ja laadukas toteutus on yksi ammatillisen koulutuksen vetovoimatekijä

Konsernia koskevat tavoitteet

SASKY kuntayhtymän omistusosuus Aiko Academy Oy:ssa kasvoi tilikauden aikana 60 prosentista 67 prosenttiin. Yhtiössä on toteutettu mm. yhteishankintakoulutuksia, työvoimakoulutusta, aikuiskoulutusta ja lyhytkurssikoulutusta.

Aiko Academy Oy:n liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 7 % ollen 863 tuhatta euroa. Yhtiölle oli SASKY:n talousarviossa asetettu 950 tuhannen euroa liikevaihtotavoite, jota ei aivan saavutettu. Yhtiön tulos oli vuonna 2018 tappiollinen 213 tuhatta euroa. Tilikaudella 2019 tulos parani huomattavasti ollen kuitenkin tappiollinen 14 tuhatta euroa, joten 47 tuhannen euron liikevoittotavoitetta ei saavutettu. Toiminnallisiksi tavoitteeksi yhtiölle asetetut opiskelijatyövuositavoitteet saavutettiin.

Kuntayhtymän konserniin kuuluu lisäksi osakkuusyhtiönä toimiva Kiinteistö Oy Kuntomäki. Yhtiön toiminta säilyi voitollisena.

Tarkastuslautakunnan arvio

Vuoden 2018 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota Aiko Academy Oy:n toiminnan kannattavuuteen ja toiminnan laajentumiseen liittyviin riskeihin. Vuoden 2019 aikana yhtiössä on painotettu kustannusten hallintaa ja kannattavuudesta huolehtimista. Tarkastuslautakunta katsoo, että yhtiö on reagoinut nopeasti kannattavuuden haasteisiin. Kiinnittämällä huomiota koulutusten hinnoitteluun yhtiön kannattavuutta on saatu parannettua.

Yhtiö tavoittelee edelleen kasvua ja SASKY:n taloussuunnitelmassa vuoden 2020 liikevaihtotavoitteeksi Aiko Academyille on asetettu 1,5 M€. Tarkastuslautakunta painottaa kasvuun liittyvien riskien hallinnan ja kannattavuudesta huolehtimisen merkitystä. Yhtiön toiminnassa tulee priorisoida hankkeita, jotka ovat SASKY:n kokonaisedun kannalta perusteltuja.

3 KUNTAYHTYMÄN TALOUS

Käyttötalouden vuosi toteutui 2,9 M€ talousarviota parempana ollen 5,2 M€. Ylijäämää tilikaudelta syntyi 645 t€ ja tilikauden tuloksesta muodostettiin 2,35 M€:n investointivaraus.

Vuoden 2019 talousarviossa yhtymäkokoukseen nähden sitovia määrärahoja olivat käyttötalouden tulosaluekohtaiset nettomenot (toimintakatteet). Käyttötalouden sitovat toimintakatetavoitteet saavutettiin yhteisissä palveluissa ja ammatillisen koulutuksen tulosalueilla. Yleissivistävän toimialan toimintakate jäi 15 t€ budjetoitua pienemmäksi.

Investointiosassa yhtymäkokoukseen nähden sitovia olivat nettomääräisesti rakentaminen yhteensä ja kalusto-, laite- ja muut hankinnat yhteensä. Rakentamisen määräraha ylittyi 473 t€ ja kokonaisuutena investoinnit toteutuivat 216 t€ budjetoitua suurempina.

Tuloslaskelmaosassa korkokulut jäivät 5 t€ budjetoitua pienemmiksi ja muut rahoituskulut toteutuivat 10 t€ budjetoitua suurempina. Peruspääoma lisääntyi 625t€.

Tarkastuslautakunnan arvio

Tilikausi 2019 oli SASKY:lle taloudellisesti vahva. Vuosikate muodostui 2,9 M€ budjetoitua suuremmaksi ja tuloksesta pysyttiin muodostamaan 2,35 M€ investointivaraus.

Investointien rahoitusta ovat edesauttaneet huomattavasti jäsenkuntien tekemät pääomasijoitukset investointihankkeisiin. Tältä osin rahoitusmalli poikkeaa useista muista koulutuksen järjestäjistä.

Uuden ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin ennakoitavuuteen liittyy haasteita. Osa rahoituksesta myönnetään strategiarahoituksena tai kesken tilikauden lisärahoituspäätöksillä. Tämä lisää myös rahoituksen seurantaan liittyviä velvoitteita.

Taloudellisesti vahvan tilikauden jälkeen alkuvuonna 2020 Suomen ja maailman talous kohtasi poikkeuksellisen vahvan shokkitilanteen Korona-epidemian seurauksena. Vaikka tästä aiheutuvat seuraukset eivät ole ennakoitavissa, tulee tällä olemaan väistämättä vaikutuksia SASKY:n kumppaneina toimivien yritysten toimintaan sekä opiskelijoiden työssäoppimismahdollisuuksiin ja työllistymiseen.

4 MUUT HAVAINNOT

Työhyvinvointi ja henkilöstön sitoutuminen

Ammatillisen koulutuksen reformi on merkinnyt massiivista muutosta tapaan järjestää ammatillista koulutusta. Samalla se on merkinnyt huomattavia muutostarpeita opetuksen ja opettajien arkeen. Muutos on ollut kuormittava ja tulee edelleen vaatimaan panostuksia.

SASKY:n henkilöstön sairauspoissaolojen määrä oli keskimäärin 13,3 päivää vuonna 2019 ja laski hieman vuoden 2018 toteumasta 13,5 päivää.

Tarkastuslautakunnan arvio

Ammatillisen koulutuksen muutoksen keskellä on ensisijaisen tärkeää tukea opettajia ja henkilöstöä muutoksessa. Tarkastuslautakunta kannustaa johtoa osallistamaan ja kuulemaan henkilöstöä päätöksenteossa.

Henkilöstön poissaoloihin ja niiden syiden analysointiin on edelleen syytä kiinnittää huomiota. Työssä viihtymistä ja jaksamista tulee edistää monipuolisella keinovalikoimalla. Osaltaan työssä viihtymiseen ja sitoutumiseen voidaan vaikuttaa säännöllisillä esimies-alaiskeskusteluilla.

Opiskelijanäkökulma

Tarkastuslautakunta on oppilaitosvierailujen yhteydessä kuullut opiskelijoiden kokemuksia SASKY:n koulutusten järjestämisestä ja oppilaitosten arjesta. Tarkastuslautakunnan saama opiskelijoiden näkemys on tarjonnut arvokasta näkökulmaa arvioinnin tueksi.

Tarkastuslautakunnan arvio

Ammatillisen koulutuksen muutoksessa opiskelijat tarvitsevat moninaista tukea opintopolullaan. Opintojen henkilökohtaistaminen mahdollistaa yksilöllisen opintopolun. Samalla haasteena on yksittäisen opiskelijan tarvitsema yksilöllinen tuki.

Tarkastuslautakunta painottaa oppilashuollon palvelujen merkitystä. Tukea tulee pystyä tarjoamaan aikaisessa vaiheessa ennen kuin ongelmat ehtivät kasautua. Samalla tarkastuslautakunta kannustaa edistämään yhteistyötä kuntien kanssa varhaisen puuttumisen ja tuen palveluissa.

Opintojen sujuvan edistymisen ja opiskelun mielekkyyden näkökulmasta opintoviikko tulisi pystyä rakentamaan siten, ettei viikko-ohjelmaan tule turhaa tyhjääkäyntiä.

Turvallisuus ja riskienhallinta

SASKY:n riskienhallintaa on kuvattu toimintakertomuksen selonteossa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Riskienhallinta on osa SASKY:n sisäistä valvontaa, jota toteutetaan osana kuntayhtymän päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan toteutusta ohjataan sisäisillä ohjeilla ja sisäisen valvonnan toteutusta kartoitetaan vuosittain kuntayhtymän johdolle ja henkilöstölle tehtävällä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kyselyllä.

Tarkastuslautakunnan arvio

Kuntayhtymän riskienhallinnassa on vuoden aikana tapahtunut positiivista kehitystä. Riskienhallintaan on otettu käyttöön sähköinen järjestelmä, joka mahdollistaa riskien kartoituksen ja seurannan. Riskikartoitukset on toteutettu vuosittain.

SASKY:n riskikartoituksissa yhtenä keskeisistä riskeistä on nähty ikäluokkien ja sitä kautta opiskelijamäärien pieneneminen. Tarkastuslautakunta kannustaa kuntayhtymää työskentelemään ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden edistämiseksi. Pienenevien ikäluokkien tuomaa vajetta tulee mahdollisuuksien mukaan tasapainottaa aikuisopiskelijoilla.

Tarkastuslautakunta painottaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan merkitystä osana SASKY:n johtamista. On tärkeää, että kuntayhtymän hallituksessa käsitellään riittävästi usein ja seikkaperäisesti toimintaan liittyviä riskejä ja niiden hallintaa.

5 YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on edellä arvioinut SASKY koulutuskuntayhtymän vuoden 2019 toimintaa ja taloutta. Yhteenvetona arvioinnin pohjalta tarkastuslautakunta esittää, että yhtymäkokous pyytää yhtiömähallituksesta vastineen arviointikertomukseen painottaen erityisesti seuraavia arvioinnissa esille nousseita huomioita:

- Tarkastuslautakunnan saaman opiskelijapalautteen perusteella jatkuva haku ja eri aikaan käynnistyvät opinnot tuovat haasteita opiskelijoiden integrointiin osaksi ryhmää sekä henkilökohtaisen opintosuunnitelman toteutumiseen. Tarkastuslautakunta painottaa opetuksen järjestämistä siten, että eri aikaan opintonsa aloittavien opiskelijoiden integrointi osaksi opetusta turvataan ja varmistetaan yksilöllisen opintopolun toteutuminen.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen erillään pito edellyttää huomion kiinnittämistä lukiokoulutuksen kustannustehokkaaseen järjestämiseen. Ikaalisten lukiokoulutuksen haltuunotto edellyttää myös SASKY:n tietojärjestelmien tehokasta hyödyntämistä ja yhteisten toimintaperiaatteiden jalkauttamista.
- SASKY ja ammatillinen koulutus ovat voimakkaan muutoksen keskellä. Muutoksessa on tärkeää huomioida johdon, henkilöstön ja opiskelijoiden välinen vuorovaikutus. Tarkastuslautakunta esittää kysymyksenä, kuinka henkilöstöä ja opiskelijoita on tarkoitus kuulla ja osallistaa päätöksenteossa.
- Tarkastuslautakunta painottaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan merkitystä osana SASKY:n johtamista. On tärkeää, että kuntayhtymän hallituksessa käsitellään riittävän usein ja seikkaperäisesti toimintaan liittyviä riskejä ja niiden hallintaa.

Hannu Haapasalo
Puheenjohtaja

Henry Träff
Varapuheenjohtaja

Pekka Hakala

Sari Henriksson

Sirkka Madekivi

Marita Nieminen





SASKY koulutuskuntayhtymän arviointikertomus 2019 - 13.5.2020

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja

SASKY koulutuskuntayhtymän arviointikertomus 2019.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)

feffe178-3bf9-4217-b888-b3ccc4081a34.pdf

Allekirjoittajat

Pekka Hakala (pekka.hakala@hameenkyro.fi)

Sirkka Madekivi (sirkka.madekivi@punkalaidun.fi)

Sari Henriksson (sarimaarit.henriksson@gmail.com)

Henry Träff (henry.traff@keuruunsahko.fi)

Marita Nieminen (marita.nieminen@hameenkyro.fi)

Hannu Haapasalo (hannu.haapasalo@huittinen.fi)

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
SASKY koulutuskuntayhtymän arviointikertomus 2019.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

521f31dd6e19c1ec76a61eb6df59e5d7494d400218afe60a5517c5e9299a02da

feffe178-3bf9-4217-b888-b3ccc4081a34.pdf

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä</i>
MARITA HILLEVI NIEMINEN	Vahva sähköinen	2020-05-13 17:22
PEKKA MAUNO SAMUEL	tunnistautuminen	2020-05-14 08:27
HAKALA	Vahva sähköinen	2020-05-14 09:22
SARI MAARIT HENRIKSSON	tunnistautuminen	2020-05-14 11:43
HANNU ESKO KALERVO	Vahva sähköinen	2020-05-14 19:46
HAAPASALO	tunnistautuminen	2020-05-15 15:49
SIRKKA HILLEVI MADEKIVI	Vahva sähköinen	EE(S)T
HENRY MIKAEL TRÄFF	tunnistautuminen	
	Vahva sähköinen	
	tunnistautuminen	
	Vahva sähköinen	
	tunnistautuminen	



Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.